

FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA
FEDERALNI AGROMEDITERANSKI ZAVOD MOSTAR

UPUTE ZA OZNAČAVANJE OVACA, KOZA I SVINJA

Mostar, 2008.

Federalno ministarstvo poljoprivrede
vodoprivrede i šumarstva
Sektor veterinarstva
M.Tita 15
71000 Sarajevo
Tel. 033/217-242

Federalni agromediteranski zavod
Mostar
Odjeljenje za animalnu proizvodnju i
tehnologiju, uzgojno selekcijski rad
u stočarstvu
Biskupa Čule 10
88000 Mostar
Tel.036/335-061,335-062

OBAVEZNO OZNAČAVANJE I UPIS U JEDINSTVENI REGISTAR DOMAĆIH ŽIVOTINJA

Sadržaj:

- Označavanje domaćih životinja
- Izgled ušnih markica, naručivanje potvrda i obrazaca
- Upute za označavanje
- Pravilnik o obveznom označavanju i upisu u jedinstveni registar ovaca, koza i svinja te vođenju evidencija
- Veterinarske organizacije ovlaštene za označavanje

Izdavač: Federalni agromediteranski zavod Mostar

NOSITELJI PROCESA OZNAČAVANJA

- **Federalno ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva
(Sektor veterinarstva)**

Praćenje i kontrolu vođenja Registra obavlja FMPVŠ-Sektor za veterinarstvo.

Mogućnost pristupa registru ostalih korisnika na temelju podnesenog zahtjeva kod FMPVŠ.

Propisane obrasce i dokumentaciju za označavanje životinja može tiskati samo od Federalnog ministarstva poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva ovlaštena tiskara.

- **Federalni agromediteranski zavod Mostar**

Vodi temeljnu bazu podataka o domaćim životinjama u Federaciji BiH(u elektronskom obliku).

Izdaje potvrde o upisu u Jedinstveni registar nakon označavanja.

Vodi evidenciju o distribuciji ušnih markica i dokumentacije za označavanje.

- **Ovlaštene veterinarske organizacije**

Obavljaju označavanja domaćih životinja (ovaca, koza i svinja)

Unose podatke u svoju evidenciju.

Naručuju ušne markice i potvrde od strane Zavoda.

- **Doktor veterinarske medicine**

Vrši pregled životinja za klanje u klaonicama.

Vodi evidenciju o klanju na propisanom obrascu i jedanput tjedno šalje podatke u Zavod.

OZNAČAVANJE OVACA, KOZA I SVINJA

Vlasnik ovaca, koza i svinja odgovoran je da svaka pojedina životinja bude označena u skladu s Pravilnikom o obveznom označavanju i upisu u jedinstveni registar ovaca, koza i svinja te vođenju evidencija.

Sve ovce, koze i svinje koje nisu označene sukladno ovom Pravilniku moraju biti označene, evidentirane i upisane u Jedinstveni registar, a najkasnije prije stavljanja grla u promet na način propisanim ovim Pravilnikom.

Ovce, koze i svinje označavaju se ušnim markicama koje se stavljaju na desno uho, a uzgojno valjane životinje mogu se dodatno označiti tetoviranjem na lijevo uho.

Nakon označavanja ovlaštena veterinarska organizacija izdaje i ovjerava potvrdu o označavanju (Prilog upute).

Potvrda o označavanju sa podacima o životinji i broju ušne markice dostavljaju se Zavodu u roku sedam dana, a Zavod je obvezan u roku sedam dana izdati potvrdu da je domaća životinja upisana u jedinstveni registar domaćih životinja (Potvrda o upisu u jedinstveni registar domaćih životinja).

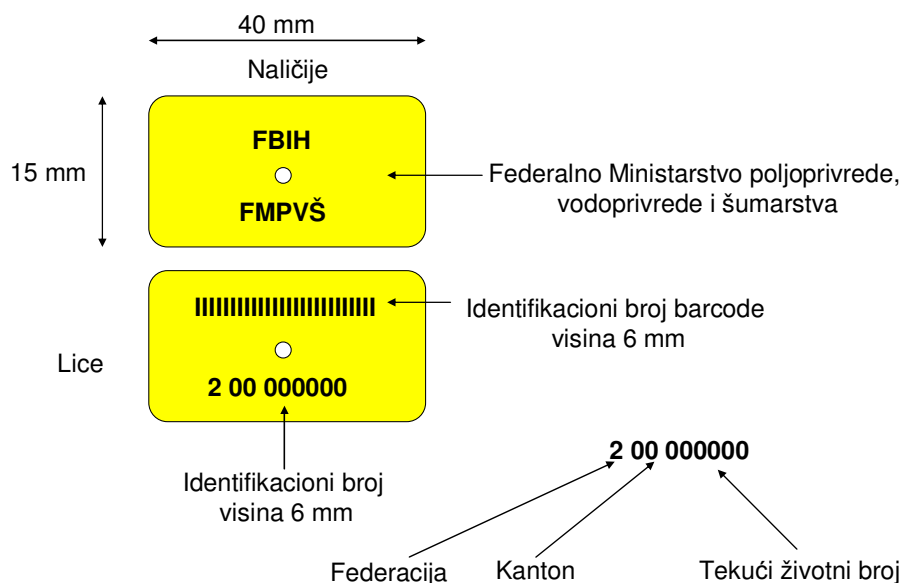
Ušna markica za označavanje ovaca i koza

Ušna markica za označavanje ovaca je žute, a za označavanje koza bijele boje. Osim u boji, u svim drugim pojedinostima ušna markica za ovce i koze je identična. Ušna markica je plastična, sastavljena od dva dijela jednakih dimenzija, koja se prilikom obilježavanja ovaca i koza spajaju. Nakon toga se više ne mogu rastaviti i uporabiti. Ušna markica je pravokutnog oblika i zaobljenih stranica. Širina markice je najmanje 40 mm, dok je visina najmanje 15 mm.

Na prednjoj strani ušne markice (strana na kojoj se nalazi izdanak – lice) nalazi se životni broj grla i bar code putem kojeg je moguće elektronsko očitavanje životnog broja. Životni broj se sastoji od 9 znamenaka, od kojih je prva znamenka broj entiteta, koji je za Federaciju BiH - 2, zatim slijede dvije koje označavaju broj kantona (od 1 do 10), a sljedećih 6 znamenki je progresivni broj obilježene ovce i koze.

Na drugom dijelu ušne markice (poledina) upisana je slovima oznaka federacije BiH (FBiH) i oznaka Ministarstva (FMPVŠ).

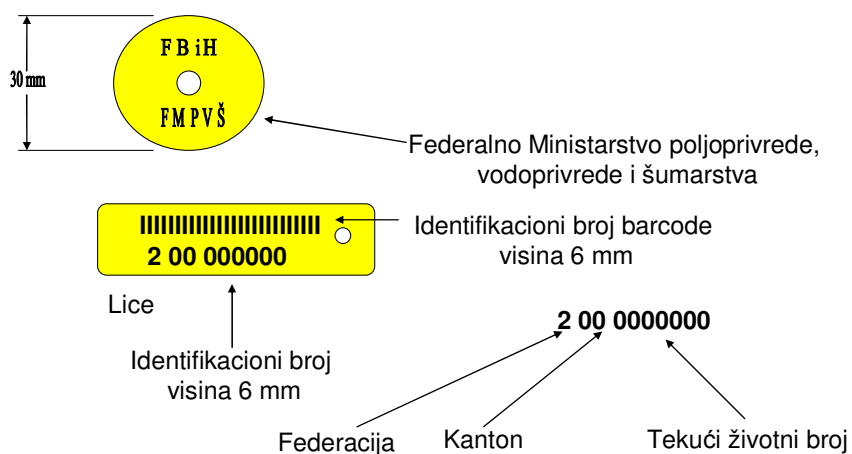
IZGLED UŠNE MARKICE (ovce / koze)

Ušna markica za označavanje svinja

Ušna markica za označavanje svinja žute je boje, oblika izduženog pravokutnika sa zaobljenim vrhovima, najvećih dimenzija 60 x 17 mm. Na prednjoj strani (lice), markica je podijeljena po duljini. U gornjem dijelu je životni broj koji se sastoji od 10 znamenki. Veličina znamenki iznosi najmanje 6 mm, crne boje, a u donjem dijelu je bar code. Drugi dio ušne markice je okruglog oblika, promjera 30 mm, a na njemu je oznaka FBiH i FMPVŠ.

IZGLED UŠNE MARKICE (svinje)

Upute za popunjavanje „Obrasca za narudžbu sredstava za označavanje Ovaca, Koza i Svinja,,

Federalni Agromediteranski Zavod će ovlaštenim veterinarskim organizacijama prilikom prvog susreta odnosno na edukacijama koje organizira Zavod, podijeliti po jedan primjerak Obrasca za narudžbu sredstava za označavanje.

Svaka daljnja narudžba sredstava za označavanje vršit će se putem zaduženog obrasca i to na način:

- ovlašteni veterinar ispunjava narudžbenicu (plavu i crnu), slika 1.i 2.
- plavu narudžbenicu ovjerava pečatom veterinarske organizacije zatim faksimilom i potpisom direktora veterinarske organizacije i šalje u Zavod, a crnu arhivira kod sebe.
- po primitku narudžbenice, operater u Zavodu istu će unijeti u software, koji će mu ponuditi brojeve markica i obrazaca za veterinarsku organizaciju koja je poslala narudžbenicu.
- Skladištar pronalazi zadane markice i obrasce te ih uz Potvrdu o isporuci šalje veterinarskoj stanici.
- Na mjestu dolaska ovlašteni veterinar kontrolira ispravnost podataka i materijala te izvijesti Zavod u njihovu ispravnost.

Slika 1.

FEDERALNI AGROMEDITERANSKI ZAVOD FEDERATION OF AGRICULTURAL MEDICINE FEDERALNA AGROMEDITERANSKA ZAVOD FEDERATION OF AGRICULTURAL MEDICINE		FEDERALNI AGROMEDITERANSKI ZAVOD FEDERATION OF AGRICULTURAL MEDICINE FEDERALNA AGROMEDITERANSKA ZAVOD FEDERATION OF AGRICULTURAL MEDICINE	
NS		NS	
OBRAZAC ZA NARUDŽBU SREDSTAVA ZA OZNAČAVANJE Ovaca, Koza i Svinja		OBRAZAC ZA NARUDŽBU SREDSTAVA ZA OZNAČAVANJE Ovaca, Koza i Svinja	
Narudžbenica		Narudžbenica	
Zahtjev (Request)		Zahtjev (Request)	
Adresa		Adresa	
PTT broj		PTT broj	
Telefon		Telefon	
NARUČUJEMO:		NARUČUJEMO:	
Uline markice za označavanje ovaca		Uline markice za označavanje ovaca	
Uline markice za označavanje koza		Uline markice za označavanje koza	
Uline markice za označavanje svinja		Uline markice za označavanje svinja	
Kopije		Kopije	
BLOK SA POTVRDAMA ZA OZNAČAVANJE SVINJA		BLOK SA POTVRDAMA ZA OZNAČAVANJE SVINJA	
BLOK SA POTVRDAMA ZA POKOJNO OZNAČAVANJE SVINJA		BLOK SA POTVRDAMA ZA POKOJNO OZNAČAVANJE SVINJA	
BLOK SA POTVRDAMA ZA OZNAČAVANJE OVACA / KOZA		BLOK SA POTVRDAMA ZA OZNAČAVANJE OVACA / KOZA	
BLOK SA POTVRDAMA ZA POKOJNO OZNAČAVANJE OVACA / KOZA		BLOK SA POTVRDAMA ZA POKOJNO OZNAČAVANJE OVACA / KOZA	
BLOK SA OBRASCIMA ZA PRIJAVU KRETANJA SVINJA		BLOK SA OBRASCIMA ZA PRIJAVU KRETANJA SVINJA	
BLOK SA OBRASCIMA ZA PRIJAVU KRETANJA OVACA / KOZA		BLOK SA OBRASCIMA ZA PRIJAVU KRETANJA OVACA / KOZA	
BLOK ZA NARUDŽBU SREDSTAVA ZA OZNAČAVANJE		BLOK ZA NARUDŽBU SREDSTAVA ZA OZNAČAVANJE	
Datum naslovne		Datum naslovne	
Ime		Ime	
Znak		Znak	
Znak		Znak	

Slika 2.

BOSNA I HERCEGOVINA FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE FEDERALNI AGROMEDITERANSKI ZAVOD MOSTAR		BOSNIA AND HERZEGOVINA FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA FEDERAL AGROMEDITERRANEAN INSTITUTE OF MOSTAR	
OBRAZAC ZA NARUDŽBU SREDSTAVA ZA OZNAČAVANJE OVACA, KOZA I SVINJA		NS 000000	
Naručilac:			
Županija / Kanton:			
Adresa:			
PTT broj:			
Telefon:			
NARUČUJEMO:			
Ušne markice za označavanje svinja		KOM	
Ušne markice za označavanje ovaca		KOM	
Ušne markice za označavanje koza		KOM	
Ključeta		KOM	
BLOK SA POTVRDAMA ZA OZNAČAVANJE SVINJA		KOM	
BLOK SA POTVRDAMA ZA PONOVI OZNAČAVANJE SVINJA		KOM	
BLOK SA POTVRDAMA ZA OZNAČAVANJE OVACA / KOZA		KOM	
BLOK SA POTVRDAMA ZA PONOVI OZNAČAVANJE OVACA / KOZA		KOM	
BLOK SA OBRASCIMA ZA PRIJAVU KRETANJA SVINJA		KOM	
BLOK SA OBRASCIMA ZA PRIJAVU KRETANJA OVACA / KOZA		KOM	
BLOK ZA NARUDŽBU SREDSTAVA ZA OZNAČAVANJE		KOM	
Datum narudžbe: _____ godine		Potpis i pečat direktora vet. organizacije	

Treba naglasiti da jednom zadužene ušne markice i obrasci vrijede samo za veterinarsku organizaciju koja ih je zadužila (tj. nema pravo posuđivanja niti prodaje drugoj veterinarskoj organizaciji ili fizičkoj osobi) Svaku pojedinačnu zaduženu markicu i obrazac Veterinarska organizacija je na kraju obavezna razdužiti kod Zavoda i svojim potpisom i pečatom odgovara za istinitost dostavljenih podataka.

Ukoliko Federalni agromediterranski Zavod procjeni da Veterinarska organizacija posjeduje dovoljnu količinu ušnih markica i obrazaca za označavanje, daljnja isporuka neće se vršiti dok se sredstva ne utroše i razduže kod Zavoda.

Upute za popunjavanje „*Potvrde o označavanju ovaca / koza* „

Nakon označavanja ovaca ili koza na gospodarstvu ovlaštenu označavatelj je dužan popuniti **Potvrdu o označavanju ovaca / koza** u tri primjerka (slika 3.). Prvi primjerak potvrde (plave boje) ovlaštenu označavatelj šalje u Zavod (slika 4.), drugi (crvene boje) predaje vlasniku životinje, a treći (crne boje) zadržava i arhivira..

Potvrda za označavanje služi za upis podataka u Registar i kao osnova za uzimanje podataka ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji kod popunjavanja Obrasca za prijavu kretanja.

Prema **članku 4. 5. 6. Pravilnika o obaveznom označavanju i upisu u jedinstveni registar ovaca, koza i svinja te vođenju evidencija**, posjednik domaće životinje odgovoran je da je svaka životinja, odnosno cijelo stado označeno na način propisan ovim Pravilnikom. Označavanje životinje obavljaju veterinarske organizacije koje ovlašćuje FMPVŠ na prijedlog Zavoda. Ovlaštene veterinarske organizacije i fizičke osobe iz čl.5. ovoga Pravilnika moraju voditi propisanu evidenciju označenih životinja.

NA POTVRDU SE UPISUJU SLJEDEĆI PODACI:

1. **Šifra imanja (JIBG)** – upisuje se Šifra imanja (bez oznake **BA**), ako je imanje već registrirano kod Agencije za označavanje životinja, a ako nije onda se polje ostavi prazno.
2. **Podaci o vlasniku** – upisuju se osobni podaci vlasnika životinja, ime i prezime, JMBG ili ID broj ako je vlasnik pravna osoba, adresa i PTT broj vlasnika.
3. **Podaci o posjedniku / držatelju** – upisuju se podaci o osobi koja skrbi o životinjama na gospodarstvu, ime i prezime i JMBG.
4. **Vrsta životinje** – upisuje se vrsta označenih životinja (ovce ili koze).
5. **Zemlja porjekla** – upisuje se ISO šifra 3166 zemlje iz koje je uvezena životinja.
6. **Kontakt broj** - upisuje se broj telefona, mobitela ili neki drugi kontakt broj vlasnika.
7. **Identifikacijski broj grla** – upisuju se životni brojevi označenih životinja.
8. **Kategorije** – upisuje se kategorija označene životinje (1.ovca / koza, 2.šilježad, 3.ovan / jarac, 4. janje / jare).
9. **Zaključeno sa rednim brojem** – upisuje se redni broj do kojeg je upisan zadnji životni broj.
10. **Mjesto, datum, pečat, veterinarska organizacija** – upisuju se podaci o mjestu označavanja, datum označavanja, pečat, naziv ovlaštene veterinarske organizacije;

Slika 3.

The image shows three identical forms for 'POTVRDA O OZNAČAVANJU OVACA / KOZA' (Confirmation of Marking of Goats / Sheep) with a red background. Each form contains the following sections:

- Header:** 'POTVRDA O OZNAČAVANJU OVACA / KOZA OOK - 4A'.
- Personal Data:** Fields for 'Ime i prezime' (Name and surname), 'Mjesto i datum rođenja' (Place and date of birth), and 'Mjesto i datum izdavanja' (Place and date of issue).
- Marking Table:** A table with columns for 'Redni broj' (Serial number), 'Datum otkrivanja' (Date of discovery), and 'Mjesto otkrivanja' (Place of discovery).
- Signature Line:** A line for the signature of the official.

Slika 4.

The image shows a form for 'POTVRDA O OZNAČAVANJU OVACA / KOZA' (Confirmation of Marking of Goats / Sheep) with a blue background. It contains the following sections:

- Header:** 'POTVRDA O OZNAČAVANJU OVACA / KOZA OOK - 4A'.
- Personal Data:** Fields for 'Ime i prezime' (Name and surname), 'Mjesto i datum rođenja' (Place and date of birth), and 'Mjesto i datum izdavanja' (Place and date of issue).
- Marking Table:** A table with columns for 'Redni broj' (Serial number), 'Datum otkrivanja' (Date of discovery), and 'Mjesto otkrivanja' (Place of discovery).
- Signature Line:** A line for the signature of the official.

Upute za popunjavanje „*Potvrde o označavanju svinja* „

Nakon označavanja svinja na gospodarstvu ovlaštenu označavatelj je dužan popuniti **Potvrdu o označavanju svinja** u tri primjerka (slika 5.). Prvi primjerak potvrde (plave boje) ovlaštenu označavatelj šalje u Zavod (slika 6.), drugi (crvene boje) predaje vlasniku životinje, a treći (crne boje) zadržava i arhivira. Potvrda za označavanje služi za upis podataka u Registar i kao osnova za uzimanje podataka ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji kod popunjavanja Obrasca za prijavu kretanja.

Prema **članku 4. 5. 6. Pravilnika o obaveznom označavanju i upisu u jedinstveni registar ovaca, koza i svinja te vođenju evidencija**, posjednik domaće životinje odgovoran je da je svaka životinja, odnosno cijelo stado, označeno na način propisan ovim Pravilnikom. Označavanje životinje obavljaju veterinarske organizacije koje ovlašćuje FMPVŠ na prijedlog Zavoda. Ovlaštene pravne i fizičke osobe iz čl.5. ovoga Pravilnika moraju voditi propisanu evidenciju označenih životinja.

NA POTVRDU SE UPISUJU SLJEDEĆI PODACI:

1. **Šifra imanja (JIBG)** – upisuje se Šifra imanja (bez oznake **BA**), ako je imanje već registrirano kod Agencije za označavanje životinja, a ako nije onda se polje ostavi prazno. .
2. **Podaci o vlasniku** – upisuju se osobni podaci vlasnika životinja, ime i prezime, JMBG ili ID broj ako je vlasnik pravna osoba, adresa i PTT broj vlasnika.
3. **Zemlja porjekla** – upisuje se ISO šifra 3166 zemlje iz koje je uvezena životinja.
4. **Kontakt broj** - upisuje se broj telefona, mobitela ili neki drugi kontakt broj vlasnika
5. **Majka Ž.B - Otac Ž.B.-** upisuju se životni brojevi oca i majke, ako su poznati.
6. **Datum prašenja** – upisuje se datum kada su životinje oprašene, ako je poznat.
7. **Identifikacijski broj grla** – upisuju se životni brojevi označenih životinja.
8. **Kategorije** – upisuje se kategorija označene životinje (1.krmača, 2. nazimica, 3.nerast, 4.tovna svinja, 5.odojci).
9. **Zaključeno sa rednim brojem** – upisuje se redni broj do kojeg je upisan zadnji životni broj.
10. **Mjesto, datum, pečat, veterinarska organizacija** – upisuju se podaci o mjestu označavanja, datum označavanja, pečat, naziv ovlaštene veterinarske organizacije;

Slika 5.

The image shows three identical forms for 'POTVRDA O OZNAČAVANJU SVILJE' (Confirmation of Marking) for OS - 3A. Each form is a grid-based document with a header section and a main table. The header section includes the title and a table with 10 columns and 20 rows for marking data. The forms are watermarked with 'FAZ Mostar'.

Slika 6.

The image shows a single form for 'POTVRDA O OZNAČAVANJU SVILJE' (Confirmation of Marking) for OS - 3A. The form is a grid-based document with a header section and a main table. The header section includes the title and a table with 10 columns and 20 rows for marking data. The form is watermarked with 'FAZ Mostar'.

Upute za popunjavanje „ *Potvrda o ponovnom označavanju ovaca / koza* „

Prema članku 11. stavka 3., **Pravilnika o obaveznom označavanju i upisu u jedinstveni registar ovaca, koza i svinja te vođenju evidencija**“ domaće životinje koje nisu označene sukladno ovom pravilniku moraju biti označene, evidentirane i upisane u Registar prije raspuštanja karantene na način propisan ovim Pravilnikom.

U slučaju da domaća životinja izgubi izvornu ušnu markicu (zemlje podrijetla) potrebno ju je ponovno označiti ušnom markicom propisanom Pravilnikom te izdati **Potvrdu o ponovnom označavanju** na kojoj se naznačuje stari životni broj životinje.

Nakon označavanja ovlašteni označavatelj popunjava **Potvrdu o ponovnom označavanju** na kojoj uz novi životni broj upisuje i stari životni broj. Potvrda se popunjava u tri primjerka (slika 7.), prvi primjerak (plave boje) šalje se u Zavod (slika 8.), drugi (crvene boje) zadržava vlasnik životinje, a treći (crne boje) zadržava ovlaštena veterinarska organizacija.

Na Potvrdu o Ponovnom označavanju ovaca / koza upisuju se sljedeći podaci:

2. **Šifra imanja (JIBG)** – upisuje se Šifra imanja (bez oznake BA), ako je imanje već registrirano kod Agencije za označavanje životinja, a ako nije onda se polje ostavi prazno.
3. **Podaci o vlasniku** – upisuju se osobni podaci vlasnika životinja, ime i prezime, JMBG ili ID broj ako je vlasnik pravna osoba, adresa i PTT broj vlasnika.
2. **Podaci o posjedniku / držatelju** – upisuju se podaci o osobi koja skrbi o životinjama na gospodarstvu, ime i prezime i JMBG.
3. **Vrsta životinje** – upisuje se vrsta označenih životinja (ovce ili koze).
4. **Zemlja porijekla** – upisuje se ISO šifra 3166 zemlje iz koje je uvezena životinja.
5. **Kontakt broj** - upisuje se broj telefona, mobitela ili neki drugi kontakt broj vlasnika.
6. **Broj koji se mijenja** – upisuju se izgubljeni ili stari životni brojevi iz zemlje podrijetla uvezenih životinja.
7. **Novi zamjenski broj** – upisuju se novi životni brojevi Federacije BiH.
8. **Kategorije** – upisuje se kategorija označene životinje (1.ovca / koza, 2. šilježad, 3. ovan / jarac, 4. janje / jare).
9. **Zaključeno sa rednim brojem** – upisuje se redni broj do kojeg je upisan zadnji životni broj.
10. **Mjesto, datum, pečat, veterinarska organizacija** – upisuju se podaci o mjestu označavanja, datum označavanja, pečat, naziv ovlaštene veterinarske organizacije;

Slika 7.

Three identical forms for "POTVRDA O POMOĆNOJ OZNAČAVANJU OVAČA / KODA POK - 48" are shown side-by-side. Each form contains a header section with the title and code, followed by fields for personal data: "Ime i prezime", "Mjesto rođenja", "Datum rođenja", "Mjesto stanovanja", and "Mjesto poslovanja". Below these fields are two large tables for recording data, each with columns for "Broj", "Ime i prezime", "Mjesto rođenja", "Datum rođenja", and "Mjesto stanovanja". The forms are watermarked with "FAZ Mostar".

Slika 8.

A single form for "POTVRDA O POMOĆNOJ OZNAČAVANJU OVAČA / KODA POK - 48" is shown. It contains a header section with the title and code, followed by fields for personal data: "Ime i prezime", "Mjesto rođenja", "Datum rođenja", "Mjesto stanovanja", and "Mjesto poslovanja". Below these fields are two large tables for recording data, each with columns for "Broj", "Ime i prezime", "Mjesto rođenja", "Datum rođenja", and "Mjesto stanovanja". The form is watermarked with "FAZ Mostar".

Upute za popunjavanje „ *Potvrda o ponovnom označavanju svinja* „

Prema članku 11. stavka 3., **Pravilnika o obaveznom označavanju i upisu u jedinstveni registar ovaca, koza i svinja te vođenju evidencija**“ domaće životinje koje nisu označene sukladno ovom pravilniku moraju biti označene, evidentirane i upisane u Registar prije raspuštanja karantene na način propisan ovim Pravilnikom.

U slučaju da domaća životinja izgubi izvornu ušnu markicu (zemlje podrijetla) potrebno ju je ponovno označiti ušnom markicom propisanom Pravilnikom te izdati **Potvrdu o ponovnom označavanju** na kojoj se naznačuje stari životni broj životinje.

Nakon označavanja ovlašteni označavatelj popunjava **Potvrdu o ponovnom označavanju** na kojoj uz novi životni broj upisuje i stari životni broj. Potvrda se popunjava u tri primjerka (slika 9.), prvi primjerak (plave boje) šalje se u Zavod (slika 10.), drugi (crvene boje) zadržava vlasnik životinje, a treći (crne boje) zadržava ovlaštena veterinarska organizacija.

Na Potvrdu o Ponovnom označavanju svinja upisuju se sljedeći podaci:

1. **Šifra imanja (JIBG)** – upisuje se Šifra imanja (bez oznake **BA**), ako je imanje već registrirano kod Agencije za označavanje životinja, a ako nije onda se polje ostavi prazno.
2. **Podaci o vlasniku** – upisuju se osobni podaci vlasnika životinja, ime i prezime, JMBG ili ID broj ako je vlasnik pravna osoba, adresa i PTT broj vlasnika.
3. **Zemlja porjekla** – upisuje se ISO šifra 3166 zemlje iz koje je uvezena životinja.
4. **Kontakt broj** - upisuje se broj telefona, mobitela ili neki drugi kontakt broj vlasnika.
5. **Majka Ž.B - Otac Ž.B.**- upisuju se životni brojevi oca i majke, ako su poznati.
6. **Datum prašenja** – upisuje se datum kada su životinje oprašene, ako je poznat.
7. **Broj koji se mijenja** – upisuju se izgubljeni ili stari životni brojevi iz zemlje podrijetla uvezenih životinja.
8. **Novi zamjenski broj** – upisuju se novi životni brojevi Federacije BiH.
9. **Kategorije** – upisuje se kategorija označene životinje (1.krmača, 2.nazimica, 3.nerast, 4.tovna svinja, 5.odojci).
10. **Zaključeno sa rednim brojem** – upisuje se redni broj do kojeg je upisan zadnji životni broj.
11. **Mjesto, datum, pečat, veterinarska organizacija** – upisuju se podaci o mjestu označavanja, datum označavanja, pečat, naziv ovlaštene veterinarske organizacije;

Slika 9.

The image shows three identical blank forms for the 'POTVRDA O POMOĆNOJ OZNAČAVANJU SVJETA OS - 18' (Confirmation of auxiliary marking of the world OS - 18). Each form is divided into several sections: a header section with the title and a small table, a section for 'Podaci o poslovanju' (Business data) with a table for 'Godina' (Year) and 'Mjesec' (Month), and a large section for 'Podaci o pomoćnoj oznacavanju svijeta' (Data on auxiliary marking of the world) with a table for 'Godina' (Year) and 'Mjesec' (Month). The forms are arranged side-by-side, and each has a 'FAZ Mostar' watermark.

Slika 10.

The image shows a single filled form for the 'POTVRDA O POMOĆNOJ OZNAČAVANJU SVJETA OS - 18' (Confirmation of auxiliary marking of the world OS - 18). The form is filled with data, including the title, business data, and data on auxiliary marking of the world. The form is divided into several sections: a header section with the title and a small table, a section for 'Podaci o poslovanju' (Business data) with a table for 'Godina' (Year) and 'Mjesec' (Month), and a large section for 'Podaci o pomoćnoj oznacavanju svijeta' (Data on auxiliary marking of the world) with a table for 'Godina' (Year) and 'Mjesec' (Month). The form is filled with data, and each has a 'FAZ Mostar' watermark.

Upute za popunjavanje „ *Obrasca za prijavu kretanja ovaca / koza* „

Obrazac za prijavu kretanja prati životinju u unutarnjem prometu (čl.6. stav 3. Pravilnika o obaveznom označavanju). Podaci koji se upisuju na **Obrazac za prijavu kretanja** uzimaju se sa Potvrda o označavanju. Prema članku 9. stav 1. Pravilnika o obaveznom označavanju, u objektima registriranim za klanje životinja, evidenciju o klanju vode ovlašteni veterinar pri čemu moraju ušne markice i **Obrasce za prijavu kretanja** poništiti i razdužiti kod Zavoda.

Obrazac za prijavu kretanja popunjava se u četiri primjerka (slika 11; plavi, crveni, zeleni, crni). Plavi i crveni primjerak putuju sa životinjama i po mjestu dolaska crveni Obrazac dobiva novi vlasnik, a plavi ovlašteni veterinar šalje u Zavod (slika 12.), gdje se promjene unose u Registar. Zeleni Obrazac veterinar predaje starom vlasniku, a crni primjerak zadržava i arhivira.

Prilikom prometa životinja ovlaštena veterinarska organizacija po polasku sa imanja popunjava **Obrazac za prijavu kretanja**, zeleni Obrazac predaje starom vlasniku, a crni primjerak zadržava i arhivira. Plavi i crveni Obrasci putuju sa životinjama i po mjestu dolaska (ako je došlo do kupoprodaje) crveni primjerak dobiva novi vlasnik, a plavi ovlašteni veterinar šalje u Zavod, gdje se promjene unose u Registar. Ukoliko nije došlo do kupoprodaje i životinje su vraćene na imanje polaska, vlasnik životinja je dužan ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji vratiti sve Obrasce. Ovlaštena veterinarska organizacija će neiskorištene obrasce poništiti u Federalnom Agromediteranskom Zavodu.

Na Obrazac za prijavu kretanja ovaca / koza upisuju se sljedeći podaci:

1. **Ovlaštena veterinarska organizacija** – upisuju se podaci o ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji.
2. **Vrsta životinja** – upisuje se koja vrsta prometuje (ovce ili koze).
3. **Zemlja porjekla** – upisuje se ISO šifra 3166 samo za uvežene životinje.
4. **Broj veterinarskog certifikata** – upisuje se broj certifikata o zdravstvenom stanju životinja.
5. **Identifikacijski broj grla** – upisuju se životni brojevi životinja koje prometuju.
6. **Razlog prometa** – u polje se upisuje razlog prometa (kupoprodaja, izvoz, klanje u klaonici, krađa / gubitak, klanje na gospodarstvu, uginuće).
7. **Podaci o gospodarstvu sa kojeg životinje dolaze** – upisuje se **JMBG** vlasnika ili **ID** broj i Šifra imanja (ako je imanje registrirano). Ime i prezime vlasnika ili naziv imanja, adresa gospodarstva, mjesto i PTT broj, datum otpreme, potpis pošiljatelja i kontakt broj vlasnika imanja (tel. ili mob.).
8. **Podaci o odredištu** – upisuje se **JMBG** vlasnika imanja na koje životinje stižu ili **ID** broj ili **Šifra imanja** (ako je imanje registrirano). Ime i prezime vlasnika ili naziv gospodarstva / klaonice, adresa

gospodarstva, mjesto i PTT broj, datum dopreme, potpis primatelja i kontakt broj vlasnika imanja (tel. ili mob.).

9. **Potpis veterinarskog službenika i pečat** – potpisuju ovlašteni doktori veterinarske medicine i stavljaju pečat ovlaštene veterinarske organizacije.

Slika 11.

Slika 12.

Upute za popunjavanje „ *Obrasca za prijavu kretanja svinja* „

Obrazac za prijavu kretanja prati životinju u unutarnjem prometu (čl.6. stav 3. Pravilnika o obaveznom označavanju). Podaci koji se upisuju na **Obrazac za prijavu kretanja** uzimaju se sa Potvrda o označavanju.

Prema članku 9. stav 1. Pravilnika o obaveznom označavanju, u objektima registriranim za klanje životinja, evidenciju o klanju vode ovlaštene veterinar i nakon klanja moraju ušne markice i **Obrasce za prijavu kretanja** poništiti i razdužiti kod Zavoda.

Obrazac za prijavu kretanja popunjava se u četiri primjerka (slika 13; plavi, crveni, zeleni i crni). Plavi i crveni primjerak putuju sa životinjama i po mjestu dolaska crveni Obrazac dobiva novi vlasnik, a plavi ovlaštena veterinarska organizacija šalje u Zavod (slika 14), gdje se promjene unose u Registar. Zeleni Obrazac veterinar predaje starom vlasniku na polasku sa imanja, a crni primjerak zadržava i arhivira.

Prilikom prometa životinja ovlaštena veterinarska organizacija po polasku sa imanja popunjava **Obrazac za prijavu kretanja**, zeleni Obrazac predaje starom vlasniku, a crni primjerak zadržava i arhivira. Plavi i crveni Obrasci putuju sa životinjama i po mjestu dolaska (ako je došlo do kupoprodaje) crveni primjerak dobiva novi vlasnik, a plavi ovlaštene veterinar šalje u Zavod, gdje se promjene unose u Registar. Ukoliko nije došlo do kupoprodaje i životinje su vraćene na imanje polaska, vlasnik životinja je dužan ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji vratiti sve Obrasce. Ovlaštena veterinarska organizacija će neiskorištene obrasce poništiti u Federalnom Agromediteranskom Zavodu.

Na Obrazac za prijavu kretanja svinja upisuju se sljedeći podaci:

1. **Ovlaštena veterinarska organizacija** – upisuju se podaci o ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji.
2. **Zemlja porjekla** – upisuje se ISO šifra 3166 samo za uvežene životinje.
3. **Broj veterinarskog certifikata** – upisuje se broj certifikata o zdravstvenom stanju životinja.
4. **Identifikacijski broj grla** – upisuju se životni brojevi životinja koje prometuju.
5. **Razlog prometa** – u polje se upisuje razlog prometa (kupoprodaja, izvoz, klanje u klaonici, krađa / gubitak, klanje na gospodarstvu, uginuće).
6. **Podaci o gospodarstvu sa kojeg životinje dolaze** – upisuje se **JMBG** vlasnika ili **ID** broj i Šifra imanja (ako je imanje registrirano). Ime i prezime vlasnika ili naziv imanja, adresa gospodarstva, mjesto i PTT broj, datum otpreme, potpis pošiljatelja i kontakt broj vlasnika imanja (tel. ili mob.).

7. **Podaci o odredištu** – upisuje se **JMBG** vlasnika imanja na koje životinje stižu ili **ID broj** ili **Šifra imanja** (ako je imanje registrirano). Ime i prezime vlasnika ili naziv gospodarstva / klaonice, adresa gospodarstva, mjesto i PTT broj, datum dopreme, potpis primatelja i kontakt broj vlasnika imanja (tel. ili mob.).
8. **Potpis veterinarskog službenika i pečat** – potpisuju ovlašteni veterinarski službenici i stavljaju pečat ovlaštene veterinarske organizacije.

Slika 13.

Slika 14.

Na osnovu člana 16. stav 5. Zakona o veterinarstvu ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

P R A V I L N I K
O OBAVEZNOM OZNAČAVANJU I UPISU U JEDINSTVENI
REGISTAR OVACA,
KOZA I SVINJA TE VOĐENJU EVIDENCIJA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom utvrđuje se jedinstveni sistem označavanja ovaca, koza i svinja, te način vođenja jedinstvenog registra istih te propisanih evidencija.

Član 2.

Radi provođenja mjera zaštite zdravlja ljudi i životinja od zaraznih i nametničkih bolesti te sljedivosti proizvoda životinjskog porijekla sve ovce, koze i svinje u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija) moraju se označiti u skladu sa odredbama ovog Pravilnika a svako premještanje ovaca, koza i svinja mora se evidentirati u Jedinstveni registar domaćih životinja na način koji omogućuje identifikaciju gazdinstva sa kojeg su došle i na kojem su rođene.

Član 3.

U smislu ovog Pravilnika pojmovi koji se koriste imaju slijedeće značenje:

1. **Vlasnik** - svako fizičko ili pravno lice, koje se koristi životinjom, istu posjeduje i s njom raspolaže.

2. **Jedinstveni registar domaćih životinja** (u daljnjem tekstu: Registar) - osnovna baza podataka o domaćim životinjama u Federaciji, koji vodi Federalni agromediterranski zavod Mostar (u daljnjem tekstu: Zavod), u elektronskom obliku.

3. **Ovlaštena organizacija odnosno fizičko lice za označavanje domaćih životinja** - pravno odnosno fizičko lice koje je ovlašteno od Federalnog ministarstva poljoprivrede i šumarstva (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) za obavljanje navedene djelatnosti u skladu sa propisima.

4. **Obavezna dokumentacija za označavanje** - svi obrasci propisani ovim Pravilnikom.

5. **Označena životinja** - svaka domaća životinja koja je označena na način propisan ovim Pravilnikom.

6. **Ponovno označavanje** - postupak kojim se domaća životinja koja je izgubila oznaku ponovo označi na način propisan ovim Pravilnikom.

7. **Potvrda o označavanju** - dokument koji životinja dobiva prilikom označavanja, izdaje se jednom za pojedinu životinju i prati je prilikom prometa.

Član 4.

Posjednik domaće životinje odgovoran je da je svaka pojedina domaća životinja, odnosno cijelo stado, označeno na način propisan ovim Pravilnikom.

Član 5.

Označavanje životinja obavljaju veterinarske organizacije koje ovlašćuje Federalno ministarstvo na prijedlog Zavoda. Ukoliko ovlaštena

organizacija ne obavlja povjerene poslove u skladu sa propisima i uputama Federalnog ministarstva, istoj će se prvo ukazati na obavezu vršenja povjerenih ovlaštenja, a zatim će se ti poslovi povjeriti drugim pravnim licima koja ispunjavaju uslove.

Član 6.

Ovlaštena pravna i fizička lica iz člana 5. ovog Pravilnika moraju voditi propisanu evidenciju označenih životinja. Nakon označavanja ovlaštena organizacija posjedniku životinje izdaje propisanu potvrdu o označavanju. Potvrda iz stava 2. ovog člana služi kao dokaz o identitetu životinje i prati je u unutrašnjem prometu. Ovlaštene veterinarske organizacije i posjednici životinja, nakon označavanja životinja unose podatke u svoju evidenciju, a obrazac sa podacima o životinji i broju ušne markice dostavljaju Zavodu u roku od sedam dana. Zavod je obavezan u roku sedam dana izdati potvrdu o označavanju. Zavod unosi podatke o označenim životinjama u Registar.

Član 7.

Izdavanje i distribuciju ušnih markica, potrebnih sredstava za obavezno označavanje životinja te propisanih obrazaca obavlja Zavod. Distribucija ušnih markica ovlaštenim veterinarskim organizacijama obavlja se prema dinamici narudžbe. Zavod vodi evidenciju o distribuciji markica i dokumentacije za označavanje, na propisanom obrascu, a Federalnom ministarstvu dostavlja mjesečne izvještaje o distribuciji ušnih markica i izdavanju propisane dokumentacije.

Član 8.

Registar vodi Zavod, i to za pojedine vrste domaćih životinja. Podaci o uzgojno valjanim životinjama unose se i u Centralni upisnik uzgojno valjanih grla koji vodi Zavod. Podatke koji se upisuju u Registar od strane Zavoda dostavljaju:

- ovlaštene veterinarske organizacije,
- nadležni veterinarski inspektori koji obavljaju obavezne veterinarsko-zdravstvene preglede u objektima registrovanim za klanje životinja,
- uzgojno selekcijske službe kantona.

Pristup Registru radi pregleda podataka imaju:

- Federalno ministarstvo,
- Ovlaštene veterinarske organizacije,
- Zavod,
- Federalna poljoprivredno savjetodavna služba (u daljnjem tekstu: FPSS),
- Centri za reprodukciju.

Na osnovu podnesenog posebnog zahtjeva, Federalno ministarstvo može odobriti pristup Registru i drugim korisnicima. Praćenje i kontrolu vođenja Registra obavlja Federalno ministarstvo-Sektor za veterinarstvo.

Član 9.

U objektima registrovanim za klanje životinja, evidenciju o klanju vode nadležni veterinarski inspektori odnosno ovlašteni veterinari u skladu sa Odlukom o veterinarsko-zdravstvenom pregledu i kontroli životinja prije klanja i proizvoda životinjskog porijekla ("Službeni glasnik BiH", broj 82/06), pri čemu moraju ušne markice i potvrde o označavanju poništiti i razdužiti kod Zavoda.

Posjednik životinje mora odmah izvijestiti nadležnu ovlaštenu veterinarsku organizaciju o uginuću označene životinje, a s ušnom markicom i dokumentacijom ovlaštena veterinarska organizacija postupa u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Nadležna veterinarska inspekcija odnosno ovlaštene veterinarske organizacije, moraju voditi evidenciju o klanju odnosno uginuću životinja na propisanom obrascu, i o tome izvijestiti Zavod jedanput sedmično za prethodnu sedmicu kako bi ti podaci bili unijeti u Registar.

Član 10.

Uvezene životinje namijenjene klanju ne podliježu obilježavanju propisanom ovim Pravilnikom.

Član 11.

Uvezenim domaćim životinjama, ako su označene u skladu s ovim Pravilnikom, ostaje nepromijenjena izvorna oznaka životinje iz zemlje porijekla. Domaće životinje iz stava 1. ovog člana nije potrebno dodatno označavati te se izdaje potvrda o označavanju, a podaci se unose u Registar. Domaće životinje koje nisu označene u skladu s ovim Pravilnikom moraju biti označene, evidentirane i upisane u Registar prije raspuštanja karantene, na način propisan ovim Pravilnikom.

U slučaju da domaća životinja izgubi izvornu ušnu markicu zemlje porijekla, potrebno je ponovno označiti ušnom markicom propisanom ovim Pravilnikom te izdati novu potvrdu o označavanju, na kojoj se označava stari životni broj životinje.

Član 12.

Propisane ušne markice mogu se koristiti samo od ovlaštenog proizvođača, a u skladu sa kriterijima iz Priloga (1., 2. 3. i 4.) ovog Pravilnika. Propisane obrasce i dokumentaciju za označavanje životinja može štampati samo od Federalnog ministarstva ovlaštena štamparija, koja mora numerisati obrasce te voditi evidenciju o proizvedenim i distribuiranim količinama.

II. OZNAČAVANJE SVINJA

Član 13.

Svinje se označavaju ušnim markicama sa životnim brojem (Prilog 1.), koje se stavljaju na desno uho.

Uzgojno valjane životinje mogu se dodatno označiti tetoviranjem u lijevo uho.

Član 14.

Životni broj je jedinstveni broj od 10 znamenki, koji se sastoji od broja entiteta koji je za Federaciju BiH 2 i sljedeće dvije znamenke su oznake kantona i tekućeg dijela broja.

Član 15.

Označavanje grla ušnom markicom obavlja se po prijavi vlasnika, prilikom provođenja imunoprofilaktičkih mjera, a najkasnije prije stavljanja grla u promet.

Član 16.

Nakon obavljenog označavanja, ovlaštena organizacija za označavanje izdaje posjedniku životinja potvrdu o označavanju (Prilog 3.).

Potvrda o označavanju izdaje se u 3 primjerka. Prvi primjerak namijenjen je ovlaštenoj organizaciji za označavanje, drugi primjerak potvrde dostavlja se Zavodu, a treći primjerak ostaje posjedniku i služi kao dokaz o identitetu životinje.

Član 17.

Potvrda o označavanju svinja sadrži sljedeće podatke:

- zemlja porijekla,
- životni broj grla,
- datum rođenja grla,
- spol,
- broj majke (ako je poznata),
- broj oca (ako je poznat),
- podatke o vlasniku/posjedniku (ime i prezime, adresa, šifra gazdinstva),

- datum označavanja,
- potpis ovlaštenog djelatnika i otisak pečata ovlaštene organizacije.

Član 18.

Prilikom klanja svinja za potrebe vlastitog domaćinstva, posjednik mora, uz propisani uzorak za pregled mesa na trihinelozu, dostaviti ovlaštenoj veterinarskoj organizaciji i ušnu markicu zaklane životinje.

Član 19.

Posjednik svinja obavezan je voditi registar svinja na gazdinstvu te sve promjene evidentirati u roku od sedam dana od nastale promjene. Registar iz stava 1. ovoga člana sadrži sljedeće podatke:

- ime i prezime vlasnika/posjednika životinje, šifru gazdinstva,
- životni broj životinja,
- podatke o prometu životinja (datum stavljanja životinja u promet, broj životinja koje se stavljaju u promet, novo brojno stanje).

III. OZNAČAVANJE OVACA I KOZA

Član 20.

Ovce i koze označavaju se ušnom markicom (Prilog 2.), u desno uho, a uzgojno valjane životinje i tetoviranjem u lijevo uho.

Označavanje grla ušnom markicom obavlja se po prijavi posjednika, prilikom provođenja imunoprofilaktičkih mjera, a najkasnije prije stavljanja grla u promet.

Član 21.

Nakon označavanja ovlaštena organizacija izdaje i ovjerava potvrdu o označavanju (Prilog 4.), koja sadrži sljedeće podatke:

- zemlja porijekla,
- životni broj životinje,

- vrstu životinje,
- pasminu životinje,
- spol životinje,
- datum rođenja (ako je poznat),
- životni broj majke (ako je poznat),
- životni broj oca (ako je poznat),
- ime i prezime vlasnika životinje, adresu te jedinstveni matični broj,
- ime i adresu posjednika životinje te jedinstveni matični broj,
- podaci o organizaciji i licu koje je označilo životinju,
- datum označavanja životinja,
- potpis lica koje je obavilo označavanje.

Potvrda o označavanju izdaje se u tri primjerka. Prvi primjerak namijenjen je ovlaštenoj organizaciji za označavanje, drugi primjerak potvrde dostavlja se Zavodu, a treći primjerak ostaje posjedniku. Nakon označavanja, podaci o označenoj životinji upisuju se u Registar.

Član 22.

Posjednik ovaca odnosno koza mora voditi registar ovaca odnosno registar koza na gazdinstvu, a sve promjene evidentirati u roku od sedam dana od nastale promjene. Registar iz stava 1. ovog člana sadrži:

- ime i prezime vlasnika/posjednika životinje, adresu;
- životne brojeve odraslih grla (sve životinje nakon prvog janjenja i jarenja);
- podatke o prometu životinja (da tum stavljanja životinja u promet, svrha prometa, broj životinja u prometu i novo stanje broja životinja);
- podatke o izgubljenim odnosno ukradenim životinjama; ako se životinja izgubi ili je ukradena posjednik je dužan u roku od sedam dana o tome izvijestiti ovlaštenu organizaciju.

Član 23.

Nadzor nad provedbom obaveznog označavanja životinja obavljaju federalni i kantonalni veterinarski inspektori, u okviru nadležnosti određene posebnim zakonima.

Član 24.

Oblici pojedinih vrsta propisanih ušnih markica nalaze se u prilogu ovog Pravilnika i čine njegov sastavni dio.

Obrasci potvrda o označavanju domaćih životinja nalaze se u prilogu ovog Pravilnika i čine njegov sastavni dio.

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 25.

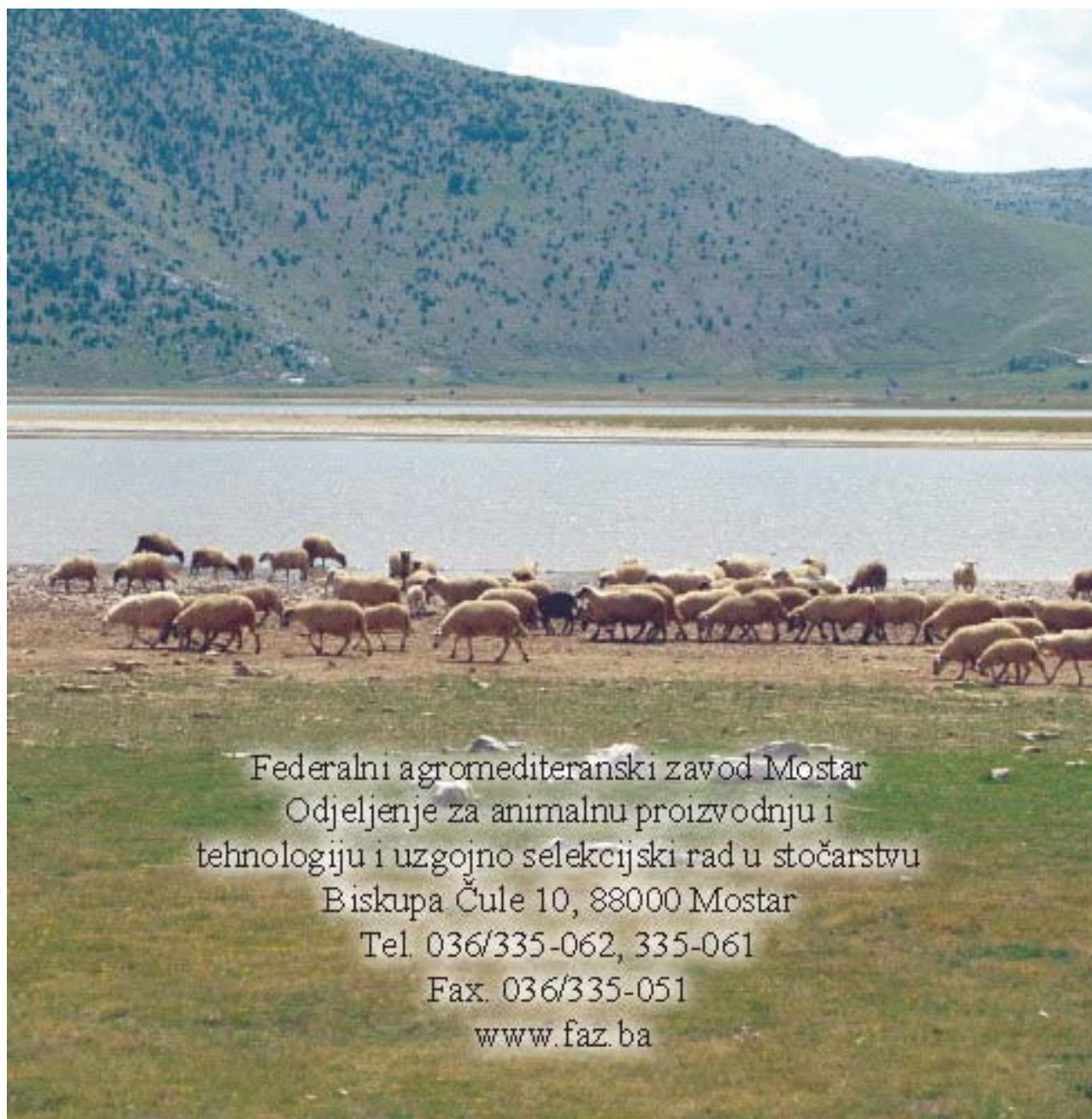
Ovaj Pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Broj 07-02-139-1/07
novembra 2007. godine
Sarajevo
Ministar
mr. sci. **Damir Ljubić**, s. r.

VETERINARSKE ORGANIZACIJE OVLAŠTENE ZA OZNAČAVANJE

Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
 Sektor veterinarstva
 M.Tita 15
 71000 Sarajevo

Veterinarska stanica	Adresa	Tel / Fax
04 ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON		
J.P Veterinarska stanica Visoko	Musala 25, Visoko	032/738-230
J.P Veterinarska stanica Zenica	Goraždanska 36, Zenica	032/401-597
J.P Veterinarska stanica Kakanj	7. Muslimanske 25, Kakanj	032/554-153
J.P Veterinarska stanica Olovo	Sarajevska bb, Olovo	032/825-217
J.P Veterinarska stanica Tešanj	Dobropolje bb, Tešanj	032/650-656
Veterinarska stanica "Ramljak" Usora	Sivša bb, Usora	061/781-453
Veterinarska stanica "Zevet" Nemila-Zenica	Patriotske lige bb, Nemila-Zenica	032/672-606
J.P Veterinarska stanica Breza	Ul.Založje bb, Breza	032/784-726
J.P Veterinarska stanica Žepče	S.Radića 47, Žepče	032/881-297
J.P Veterinarska stanica Zavidovići	Abdulaha Vehaba Ilhamije, Zavidovići	032/221-102

Federalni agromediteranski zavod Mostar
Odjeljenje za animalnu proizvodnju i
tehnologiju i uzgojno selekcijski rad u stočarstvu
Biskupa Čule 10, 88000 Mostar
Tel. 036/335-062, 335-061
Fax. 036/335-051
www.faz.ba